

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1948

Vyhlášené: 20.04.1948 Časová verzia predpisu účinná od: 10.05.1949 do: 30.12.1957

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

69

Z á k o n

ze dne 25. března 1948

o hudební a artistické ústředně.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Jméno, sídlo a úkol ústřednen

§ 1

Zřizují se jako právnické osoby pro země Českou a Moravskoslezskou „Hudební a artistická ústředna v Praze“ s odbočkou v Brně, pro Slovensko „Hudební a artistická ústředna v Bratislavě (dále jen „ústředna“).

§ 2

(1) Úkolem ústředny jest pečovati o provozování hodnotných hudebních děl a artistických produkcí a o zlepšení sociálních a hospodářských poměrů výkonných umělců hudebních a artistů.

(2) K splnění úkolů uvedených v odstavci 1 ústředna:

- a) vede evidenci veřejných produkcí hudebních a artistických (§ 15, odst. 2, písm. b) a koordinuje je (§ 16);
- b) zprostředkuje pracovní poměry výkonných umělců hudebních a artistů a jejich souborů;
- c) zprostředkuje pořádání veřejných produkcí hudebních a artistických;
- d) pořádá veřejné produkce hudební a artistické;
- e) poskytuje z vlastních prostředků podpory (§ 19, odst. 4) výkonným umělcům hudebním, hudebním skladatelům a artistům.

Výkonní hudební umělci

§ 3

(1) Výkonnými umělci hudebními podle tohoto zákona jsou osoby, které ve svém hlavním nebo vedlejším zaměstnání veřejně provozují díla hudební a jsou k tomu způsobilé.

(2) Hudební soubory jsou jakákoliv sdružení výkonných hudebních umělců, která společným vystoupením svých členů veřejně provozují díla hudební.

(3) Způsobilost výkonných umělců hudebních se osvědčuje vysvědčením odborných škol nebo vysvědčením o státních zkouškách; nebylo-li takové vysvědčení předloženo, rozhoduje o

způsobilosti výbor hudební sekce ústředny (§ 12, odst. 1) na podkladě veřejné činnosti hudební nebo osvědčení vydaného odbornou organizací nebo odbornou složkou hudebníků z povolání jednotné odborové organizace. Výrok výboru přezkoumá na návrh osoby výrokem dotčené stálá komise hudebních odborníků, zřízená při ministerstvu informací, kterou na návrh odborných organizací a odborné složky hudebníků z povolání jednotné odborové organizace jmenuje ministr informací.

Artisté

§ 4

(1) Artisty podle tohoto zákona jsou osoby, které ve svém hlavním nebo vedlejším zaměstnání vystupují ve veřejných produkcích, uvedených v § 8, a jsou k tomu způsobilé.

(2) Artistickými soubory jsou sdružení dvou nebo více artistů, které ve svém hlavním nebo vedlejším zaměstnání vystupují společně ve veřejných produkcích uvedených v § 8.

(3) Způsobilost artistů se osvědčuje vysvědčením odborných škol; nebylo-li takové vysvědčení předloženo, rozhoduje o způsobilosti výbor artistické sekce ústředny (§ 12, odst. 1) na podkladě veřejné činnosti artistické nebo osvědčení vydaného odbornou složkou artistů jednotné odborové organizace. Výrok výboru přezkoumá na návrh osoby výrokem dotčené stálá komise artistických odborníků, zřízená při ministerstvu informací, kterou na návrh odborné složky artistů jednotné odborové organizace jmenuje ministr informací.

Veřejné produkce

a) Hudební

§ 5

(1) Veřejnými hudebními produkcemi ve smyslu tohoto zákona jsou jak koncerty, tak všechna jiná hudební vystoupení výkonných umělců hudebních a hudebních souborů, pořádaná pro individuálně neurčené množství osob.

(2) Za hudební produkce se považují též hudební výkony, doprovázející produkce a zábavy taneční, jakož i všechny hudební výkony hudebních umělců a jejich souborů, šířené rozhlasem nebo jinými technickými prostředky.

(3) Ustanoveními předchozích odstavců nejsou dotčena ustanovení zákona ze dne 24. listopadu 1926, č. 218 Sb., o právu autorském, ve znění zákona ze dne 24. dubna 1936, č. 120 Sb.

§ 6

Veřejnými produkcemi hudebními ve smyslu tohoto zákona nejsou:

1. jevištní předvádění díla divadelního nebo předvádění díla kinematografického, doprovázené hudbou,
2. hudební produkce doprovázející náboženské a občanské obřady,
3. hudební produkce vojenských osob a souborů na podkladě služebních povinností.

§ 7

S výjimkou ustanovení § 15, odst. 2, písm. b) a § 16 a § 18, odst. 1, písm. b) a c) se tento zákon nevztahuje na:

1. veřejné hudební produkce, pořádané státními soubory;
2. veřejné hudební produkce při veřejných shromážděních, pokud není při nich vybíráno vstupné;

3. veřejné hudební produkce škol a hudebních učilišť;
4. veřejné produkce spolků, jejichž hlavním úkolem podle stanov schválených do 29. září 1938 jest pěstování hudby a předvádění děl hudebních;
5. veřejné hudební produkce sdružení a ostatních spolků, jejichž hlavním úkolem jest pěstování hudby a předvádění děl hudebních; tyto spolky určí ministerstvo školství a osvěty po slyšení ústředny;
6. veřejné hudební produkce pořádané orgány státní péče osvětové v rámci úkolů, uložených jí dekretem presidenta republiky ze dne 26. října 1945, č. 130 Sb., o státní péči osvětové.

b) Artistické

§ 8

(1) Veřejnými produkcemi artistickými ve smyslu tohoto zákona jsou veřejnosti přístupná vystoupení varietní, cirkusová, kabaretní a jiná zábavná vystoupení podobného druhu, pokud nejsou podniky hudebními, divadelními nebo kinematografickými.

(2) Veřejnými produkcemi artistickými ve smyslu tohoto zákona nejsou artistické produkce vojenských osob a souborů na podkladě služebních povinností.

Orgány ústředny

§ 9

(1) Správním orgánem ústředny jest správní výbor, složený z předsedy, místopředsedy a 7 dalších členů.

(2) Předsedu a místopředsedu volí ve společné schůzi prostou většinou přítomných členů výbory sekce hudební a artistické (§ 12), ze svého středu.

(3) Do správního výboru vysílají po 3 členech výbory obou sekcí a 1 člena návštěvnická organizace, kterou určí ministr informací.

(4) Správnímu výboru přísluší vedení ústředny. Členové správního výboru jsou povinni obstarávat úkoly ústředny s péčí řádného hospodáře.

§ 10

(1) Výkonným orgánem ústředny jsou ředitel a jeho náměstek, který ho zastupuje, je-li ředitel zaneprázdněn. Jmenuje je na návrh správního výboru ministr informací. Ředitel (jeho náměstek) provádí usnesení správního výboru, vede správní agendu a účastní se schůzí správního výboru s hlasem poradním.

(2) Ředitel (jeho náměstek) jest odpověden správnímu výboru.

(3) Podrobné předpisy o služebních a platových poměrech zaměstnanců upraví služební řád, který vydá správní výbor ústředny se schválením ministerstva informací. Jinak se na služební a platové poměry ředitele a ostatních zaměstnanců vztahují předpisy o zaměstnancích v soukromoprávním pracovním poměru.

§ 11

Ústřednu zastupují navenek a listiny podpisují předseda (místopředseda) a ředitel (jeho náměstek) společně.

§ 12

(1) Ústředna má dvě sekce, a to hudební a artistickou.

(2) Každou sekci řídí po stránce odborné a umělecké devítičlenný výbor.

(3) Výbor každé sekce se skládá z členů vysílaných organizacemi tak, že

- a) do sekce hudební vysílá vrcholná odborná organizace českých (slovenských) skladatelů 3 členy, odborná složka hudebníků z povolání jednotné odborové organizace 4 členy a návštěvnická organizace (§ 9, odst. 3) 2 členy;
- b) do sekce artistické vysílá odborná složka artistů jednotné odborové organizace 5 členů a po 1 členu odborná složka hudebníků z povolání jednotné odborové organizace, vrcholná organizace českých (slovenských) skladatelů, ústřední hospodářská organizace artistických podnikatelů a návštěvnická organizace (§ 9, odst. 3).

§ 13

(1) Funkční období správního výboru a výboru obou sekcí jest tříleté. Členové jejich mohou však býti znovu vysláni po případě voleni.

(2) Členové výborů mohou býti vysílající organizací kdykoliv odvoláni. Neplní-li svých povinností, budtež na návrh správního výboru vysílající organizací odvoláni. Za odvolaného člena vyše příslušná organizace na zbytek funkčního období nového člena.

(3) Nevyšle-li některá organizace člena do výboru ani do 14 dnů po výzvě ministerstvem informací, jmenuje člena ministr informací.

(4) Funkce členů je honorovaná. Členům, kteří nebydlí v místě, v němž se schůze koná, náleží též náhrada za cestovné a náhrada nákladů na nocleh a stravu. Výši odměny a náhrady určí na návrh správního výboru ministerstvo informací.

§ 14

Podrobné předpisy o ustavení správního výboru, výboru sekcí, jejich působnosti, o svolávání jejich schůzí, o jejich jednání a usnášení, jakož o způsobu hospodaření, účtování, použití přebytku, o kontrole upraví organizační a jednací řád, který vydá ministr informací po slyšení organizací uvedených v § 12, odst. 3.

§ 15

Ohlašovací povinnost

(1) Provozovatelé podniků, kteří zaměstnávají výkonné umělce hudební nebo artisty jako takové, jsou povinni do 4 týdnů ode dne, kdy ústředna zahájí svou činnost (§ 23, odst. 3) ohlásiti ústředně druh podniku, počet zaměstnaných výkonných umělců hudebních nebo artistů a obor jejich zaměstnání.

(2) Ústředně jest dále ohlásiti:

- a) bez odkladu každou pracovní příležitost nebo nabídku k práci, jde-li o výkonné umělce hudební, artisty nebo jejich soubory;
- b) nejméně 15 dnů předem každé pořádání veřejné produkce hudební nebo artistické.

(3) Ohlašovací povinnost podle předchozího odstavce mají v případě písmeny a) zaměstnavatel nebo zaměstnání hledající, v případě písmeny b) pořadatelé.

(4) Úřady ochrany práce vysloví souhlas ke sjednání nebo rozvázání pracovního poměru v oboru hudebním nebo artistickém jen, potvrdí-li ústředna, že nemá námitek.

§ 16

Koordinace koncertních a artistických produkcí

(1) Pořadatelé hudebních a artistických produkcí jsou podrobeni dohledu ústředny a jsou povinni řídit se jejími směrnicemi a pokyny, vydanými v zájmu úkolů výtčených v § 2.

(2) Pořadatelé pravidelných koncertních a artistických produkcí jsou povinni hlásiti ústředně předem svůj plán pro celé období ve lhůtách, které určí správní výbor a vyhlásí v Úředním listě republiky Československé (Úředním věstníku).

(3) Rozhodnutím ministerstva informací, uveřejněným ve Sbírce zákonů republiky Československé, může býti ústředně přiznáno výhradné právo udíleti v mezích § 2 na podkladě společného plánování pořadatelům podrobnější směrnice a pokyny o místním, časovém i věcném přizpůsobení celkového pořadatelského plánu i jednotlivých produkcí uměleckým a hospodářským potřebám hudebního a artistického podnikání.

(4) Toto oprávnění může býti věcně i časově omezeno a kdykoliv odvoláno.

§ 17

Pořadateli veřejné hudební produkce jsou kromě ústředny oprávněni:

1. výkonní umělci hudební nebo hudební soubory (§ 3), pokud jde o pořádání vlastních produkcí;
2. spolky, pokud podle stanov jsou oprávněny pořadateli hudební produkce;
3. provozovatelé hostinských živností ve svých hostinských provozovnách;
4. složky politických stran Národní fronty a celostátní odborné a zájmové organizace.

§ 18

Dávky

(1) Ústředna je oprávněna vybíratí dávky:

- a) za evidenci a koordinaci ohlášených veřejných hudebních a artistických produkcí;
- b) za zprostředkování těchto produkcí;
- c) za zprostředkování služeb a míst.

(2) Sazby dávek stanoví na návrh správního výboru ministerstvo informací v dohodě s ministerstvem financí se souhlasem Nejvyššího úřadu cenového.

(3) Dávky za evidenci veřejných hudebních a artistických produkcí mohou ústředny vybíratí skrze odborné sdružení, kterému podle § 30 a) zákona č. 218/1926 Sb. ve znění zákona č. 120/1936 Sb. bylo přiznáno výhradné právo k vybírání honorářů za nedivadelní veřejné provozování děl hudebních.

(4) Výnos dávek připadá ústředně.

§ 19

Hospodaření ústředí

(1) Ústředna je povinna hospodařiti podle rozpočtu, který si sestavuje pro každý rok; rozpočet schvaluje ministerstvo informací v dohodě s ministerstvem financí.

(2) Ke krytí případných ztrát jest ústředna povinna zříditi rezervní fond, jehož výši určí ministr informací v dohodě s ministrem financí.

(3) Rezervní fond se vytvoří z přidělu nejméně 1/10 dosaženého přebytku.

(4) Zbývajícího přebytku smí býti použito pouze k účelům sledujícím umělecké, kulturní nebo sociální zájmy výkonných umělců hudebních, hudebních skladatelů a artistů.

§ 20

Úřední dozor

(1) Dozor nad ústřednou vykonává ministerstvo informací. Jednání správního výboru se mohou zúčastniti zástupci ministerstev informací, školství a osvěty a financí, z nichž každý je oprávněn zastaviti výkon usnesení správního výboru až do společného rozhodnutí těchto ministerstev. Ministerstvo informací může kdykoliv činnost a hospodaření ústředny přezkoumati a upozorniti správní výbor ústředny na zjištěné závady s výzvou, aby je do určité lhůty odstranil. Nebylo-li výzvě vyhověno, jest oprávněno učiniti všechna opatření k odstranění závad.

(2) Hospodaření ústředny podléhá též dozoru nejvyššího účetního kontrolního úřadu.

§ 21

Trestní ustanovení

Pro přestupek bude okresním národním výborem potrestán:

1. pokutou až do 25000 Kčs, kdo neoprávněně za úplatu zprostředkuje zaměstnání výkonných hudebních umělců a artistů nebo pořádání veřejných produkcí hudebních a artistických, jakož i každý, kdo si dá je takto prostředkovati;
  2. pokutou do 5000 Kčs, kdo nesplní ohlašovací povinnost stanovenou v §§ 15 a 16.
- Pro případ nedobytnosti pokuty se vyměří náhradní trest vězení, a to v případě uvedeném pod č. 1 do tří měsíců, v případě uvedeném pod č. 2 do jednoho měsíce.

Přechodná a závěrečná ustanovení

§ 22

(1) Ode dne, kdy tento zákon nabývá účinnosti, nelze udíleti jakákoliv oprávnění k zprostředkování služeb, míst a produkcí v oboru hudebním a artistickém. Všechna dosavadní taková oprávnění zanikají dnem, kdy ústředna zahájí svou činnost (§ 23, odst. 3).

(2) Ode dne počátku účinnosti zákona nelze již udíleti povolení (licence) k pořádání hudebních produkcí podle dekretu dvorské kanceláře ze dne 6. ledna 1836, č. 5 Sb. zák. pol., s výjimkou povolení (licencí) k provozování hudby podle tohoto dekretu, pokud mají jen ráz opatření sociálních.

(3) Před udělením povolení (licencí) k produkcím artistickým (§ 8) jest slyšeti též ústřednu.

§ 23

(1) Práva a povinnosti zprostředkovatelů ze smluv, uzavřených v oboru hudebním a artistickém, které se vztahují na dobu po účinnosti tohoto zákona, zanikají, nebude-li smlouva ohlášena ústředně do 1 měsíce ode dne, kdy ústředna zahájí svou činnost (odstavec 3) a neprohlásí-li ústředna do 1 měsíce od ohlášení, že vstupuje do práv a povinností zprostředkovatelů.

(2) Pokud jde o smlouvy uzavřené v cizině, platí čtyřměsíční ohlašovací lhůta.

(3) Den zahájení činnosti ústředny určí ministr informací vyhláškou v Úředním listě republiky Československé (v Úředním věstníku).

§ 24

Nedotčeny zůstávají předpisy, podle kterých jiné úřady nebo orgány vykonávají působnost ve věcech pořádání hudebních a artistických produkcí, zejména pokud jde o veřejnou bezpečnost a mravnost, veřejný klid a pořádek nebo o věci stavební, zdravotní, požární a trestní.

§ 25

Působnost podle tohoto zákona vykonávají na Slovensku jednotliví ministři po slyšení příslušných pověřenců, a působnost podle § 20, odst. 1 zásadně jejich prostřednictvím.

§ 26

Tento zákon nabývá v zemích České a Moravskoslezské účinnosti 30. dnem po vyhlášení, na Slovensku dnem 1. mája 1949.

Dr. Beneš v. r.

Gottwald v. r.

Široký v. r.

Kopecký v. r.

Laušman v. r.

Fierlinger v. r.

Zápotocký v. r.

Ďuriš v. r.

Dr. Clementis v. r.

Krajčír v. r.

arm. gen. Svoboda v. r.

Petr v. r.

Dr. Ševčík v. r.

Dr. Ing. Šlechta v. r.

Dr. Gregor v. r.

Dr. Neuman v. r.

Nosek v. r.

Erbán v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Plojhar v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Dr. Čepička v. r.

Dr. Šrobár v. r.

